

مهار آب کشور؛ زمینه ساز آیند درخشان

یکی از مهم ترین سرمایه های ملی کشور، دریاها و خروشان و آب های شیرین است که در صورت مدیریت دقیق آن نه تنها کشور از لحاظ زراعت و انرژی به خود کفایی خواهد رسید، بلکه میتوان انرژی برق را به کشورهای دیگر صادر نمود. وطن ما دارای چندین صد رود کوچک و بیشتر از ۲۵ دریای بزرگ می باشد.

آب های افغانستان به پنج حوضه تقسیم شده اند:

- ✓ حوضه دریای آمو (آمو دریا): متشکل است از رودهای واخان، کوکچه، قندوز، اندراب و خنجان.
 - ✓ حوضه رود شمال: متشکل است از رودهای بلخ آب و سرپل
 - ✓ حوضه رود غربی: متشکل است از رودهای هریرود، مرغاب، شیرین تگاب، کشک ادرسکن، کوشان، قیصار، گلران، خاشرود
 - ✓ حوضه هلمند: هلمند متشکل است از رودهای ارغنداب غزنی، ترنگ ارغستان و موسی قلعه
 - ✓ حوضه کابل: متشکل است از رودهای گلبهار، پنجشیر، کابل، لوگر، کنر، علیشنگ و علینگار
- در حال حاضر، افغانستان فقط با کشور ایران قرارداد «حق آبه» را به امضاء رسانده است، اما متباقی حوضه های آبی فرامرزی بدون استفاده داخلی به کشورهای هم جوار سرازیر می شود و این کشورها از آن برای شکوفایی اقتصادی، رشد صنعت و رفاه مردم شان سود می برند.

براساس پژوهش های صورت گرفته، افغانستان با داشتن ۵۷ میلیارد متر مکعب آب در سال، فقط از ۳۰ درصد آن استفاده می کند و هفتاد درصد آن به کشورهای هم جوار سرازیر می شود. هر چند منازعات آبی بین افغانستان و کشورهای همسایه عمیق و پیچیده می باشد، اما حل این مشکل و استفاده از این منابع و صادر کردن آن به کشورهای همسایه می تواند یک حوزه مهم در تقویت همگرایی اقتصادی به حساب آید.

فروش آب های افغانستان به کشورهای همسایه مانند ایجاد فرصت های فراوان برای ترانزیت و تجارت می تواند نقش ستراتیژیک کشور را در منطقه تقویت بخشد و افغانستان را با کشورهای همسایه و کشورهای دیگر وصل نماید. باید یادآور شد که این زمانی ممکن است که دولت افغانستان در مقام صادر کننده منابع آب با کشورهای همسایه در مورد مکانیزم استفاده از این آب ها به توافق برسد، توافقی که در آن قسمت مورد ضرورت این آب ها در داخل مورد استفاده قرار گرفته و صادرات آب افغانستان به صورت رایگان پایان یابد.

رسیدن به چنین توافقی هرچند دشوار به نظر می رسد، ولی یکی از اولویت های مهم توسعه برای افغانستان به حساب می آید.

زیرک ملیا

منبع:

1 - آب های افغانستان؛ از سرمایه پول تا سرمایه جان/ هشت صبح

<https://8am.af/afghan-waters-from-the-capital-of-money-to-the-capital-of-life/>

2 - رابطه میان آب و توسعه اقتصادی در افغانستان/ دویچه وبله

<https://www.dw.com/fa-af>